

Ήταν η τραγωδία της Μικράς Ασίας ένα ατύχημα;

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Ήταν η τραγωδία της Μικράς Ασίας “μία θλιβερά περιπέτεια άνευ εθνοκτόνων αποτελεσμάτων” ή μια μετακόμιση λόγω γενικής απεργίας;

Ήταν η τραγωδία της Μικράς Ασίας ένα ατύχημα; Ή έστω “μία θλιβερά περιπέτεια άνευ εθνοκτόνων αποτελεσμάτων”; Ή ακόμη η ήττα του ελληνικού στρατού οφειλόταν σε γενική απεργία των αντρών του και η αποχώρηση του στρατού μας από τη Σμύρνη ήταν μία απλή μετακόμιση;

Τα δύο πρώτα εξωφρενικά, το “ατύχημα” και “θλιβερά περιπέτεια άνευ εθνοκτόνων αποτελεσμάτων” (“Μακεδονία”, 2/9/1922), τα πρεσβεύει ο τότε υπουργός Στρατιωτικών αλλά και πρωθυπουργός (28 Αυγούστου 1922 - 16 Σεπτεμβρίου 1922) και τα απευθύνει σε μήνυμά του προς τις ένοπλες δυνάμεις! Όσο για τη... μετακόμιση, αποτελεί δημοσιογραφική εκτίμηση άγγλου δημοσιογράφου, ανταποκριτή στην Κωνσταντινούπολη των “Times” του Λονδίνου. Η ανταπόκριση των “Τάιμς” αναφέρει τα εξής: “Φαίνεται ότι οι Έλληνες μετέφερον κατά μέγα μέρος το εν Σμύρνη αυτών υλικόν και είνε γεγονός ότι η εκκένωσις ωργανώθη τελείως, ώστε δίδη την εντύπωσιν ότι το σχέδιον εξεπονήθη προ της ενάρξεως της τουρκικής επιθέσεως. Καίτοι πολύ υλικόν απωλέσθη εις το

εσωτερικόν, αι αποθήκαι της εν Σμύρνη βάσεως εξεκενώθησαν τελείως. Βεβαιούται ότι δεν επρόκειτο περί φυγής αλλά περί γενικής απεργίας των ανδρών λόγω ελλείψεως εμπιστοσύνης προς τον στρατηγόν Χατζηανέστη” (“Μακεδονία”, 2/9/1922). Έκτακτα!



Ο υπουργός Στρατιωτικών και πρωθυπουργός καλεί τον ελληνικό στρατό να μείνει πιστός στο βασιλέα και στους ανωτέρους του και να προασπίσει τη χώρα -καλώς- χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε εντύπωση πως στα χώματα της Ιωνίας συνετελέσθη μία τραγωδία! Όχι, ό,τι έγινε όλα αυτά τα χρόνια από την άφιξη του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη το 1919 ήταν απλά μία θλιβερή περιπέτεια και μάλιστα χωρίς εθνοκτόνα αποτελέσματα! Εξαιρετικά!

Πρέπει να επισημάνουμε πως αυτά λέγονταν, την ώρα που οι επιζήσαντες και καταδιωκόμενοι ξεριζωμένοι Μικρασιάτες “συνωστίζονταν” αλλόφρονες στις παραλίες της Μικράς Ασίας, για να βρουν κάποιο καράβι και να έλθουν στην Ελλάδα. Και μάλιστα, όπως λένε οι δημοσιογραφικές πληροφορίες, εγκαταλείποντας μέσα στα χωράφια μικρά παιδιά, τα οποία δεν μπορούσαν να τα μεταφέρουν και αυτά μαζί τους! Άνευ εθνοκτόνων αποτελεσμάτων... Είναι δυνατόν έπειτα από μία τόσο μεγάλη συμφορά ο υπουργός και πρωθυπουργός να προσπαθεί να εμψυχώσει το στρατό που τόσα είδε, έζησε και έπαθε με αυτά τα ανεύθυνα λόγια;

Μήπως όμως ο λόγος του είναι απόλυτα συμβατός με τα της μετακόμισης; Γιατί τι άλλο δείχνει η παροιμιώδης αυτή άνεση και ψυχραιμία; Βέβαια δεν ήταν αυτός που

έκανε τη... μετακόμιση, αφού ο ίδιος ανέλαβε την κακοτυχία της χώρας. Πιθανόν βεβαίως να ενημερώθηκε και να γνώριζε τι ακριβώς έγινε.

Όσο για τη γενική απεργία των ανδρών του ελληνικού στρατού, που συνεπαγόταν την εγκατάλειψη των χωμάτων της Μικρασίας και κυρίως των Ελλήνων αλλά και των άλλων χριστιανικών λαών της περιοχής, όπως των Αρμενίων, θα ήταν μεγάλη ατιμία, αν αυτο ισχύει, και θα ισοδυναμούσε με εσχάτη προδοσία. Και ας είναι γνωστό πως υπήρχαν προβλήματα με την τοποθέτηση απειροπόλεμων αντιβενιζελικών στρατιωτικών ως αρχηγών μονάδων. Εκτός αν οι ίδιοι οι απειροπόλεμοι στρατιωτικοί ήταν σε διατεταγμένη υπηρεσία, δηλαδή να προετοιμάσουν τη μετακόμιση. (Κάτι ανάλογο έκανε και η χούντα στην Κύπρο). Άλλωστε λειτουργούσε ακόμη ο εσωτερικός διχασμός, οι Σύμμαχοι δεν ήταν και στρατιωτικά συμπαράστατες μας, ενώ ο Κεμάλ είχε συμμαχήσει με τη Σοβιετική Ένωση. Και όπως αναφέρει ο ανταποκριτής των "Τάιμς", "το σχέδιον εξεπονήθη προ της ενάρξεως της τουρκικής επιθέσεως"!

Δυστυχώς όμως, παρότι το στρατιωτικό υλικό της Σμύρνης σώθηκε(!), η όλη επιχείρηση μετατράπηκε σε άτακτη υποχώρηση με τραγικές συνέπειες για τους κατοίκους της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης και βέβαια για όλη τη χώρα. Μια τέλεια εθνοκτόνα συμφορά... Στο διά ταύτα τα συμπεράσματα καλό θα είναι να εξάγονται φιλοτίμως και όχι καταναγκαστικά. Όπως πάντα.

Ιωνίας, αεί, αιωνία η μνήμη!

Η εισαγωγή από το αφιέρωμα στην τραγωδία της Μικράς Ασίας της «Μακεδονίας της Κυριακής», (17/9/2017) με κείμενα από το αρχείο της εφημερίδα (2 και 4 Σεπτεμβρίου 1922).